

Kohtuasi C-13/06

Euroopa Ühenduste Komisjon

versus

Kreeka Vabariik

Liikmesriigi kohustuste rikkumine – Kuues käibemaksudirektiiv – Maksuvabastus – Artikli 13 B osa punkt a – Kindlustustehingud – Maanteeabi teenuseid pakkuv asutus

Kohtuotsuse kokkuvõte

Maksusätted – Õigusaktide ühtlustamine – Käibemaks – Ühine käibemaksusüsteem – Kuuenda direktiiviga ette nähtud maksuvabastused

(Nõukogu direktiiv 77/388, artikli 13 B osa punkt a)

Liikmesriik, kes maksustab käibemaksuga maanteeabi teenused, mida vastav asutus on kohustatud rikke- või õnnetusjuhtumi saabumise korral osutama oma liikmetele viimaste poolt igaaastase kindlaksmääratud liikmemaksu tasumise eest, on rikkunud kuuenda direktiivi 77/388 kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta artikli 13 B osa punktist a tulenevaid kohustusi. Sellised teenused kuuluvad nimetatud artiklis osutatud „kindlustustehingute” mõiste alla ning tuleb seetõttu käibemaksust vabastada.

(vt punktid 14, 15 ja resolutiivosa)

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

7. detsember 2006(*)

Liikmesriigi kohustuste rikkumine – Kuues käibemaksudirektiiv – Maksuvabastus – Artikli 13 B osa punkt a – Kindlustustehingud – Maanteeabi teenuseid pakkuv asutus

Kohtuasjas C-13/06,

mille ese on EÜ artikli 226 alusel 9. jaanuaril 2006 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: D. Triantafyllou, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Kreeka Vabariik, esindajad: P. Mylonopoulos ja K. Boskovits, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: kohtunik J. N. Cunha Rodrigues neljanda koja esimehe ülesannetes, kohtunikud K. Schiemann (ettekandja) ja E. Levits,

kohtujurist: P. Léger,

kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Kreeka Vabariik maksustas käibemaksuga rikke korral osutatavad maanteeabi teenused, on Kreeka Vabariik rikkunud nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT L 145, lk 1; ELT 09/01, lk 23; edaspidi „kuues direktiiv“) artikli 13 B osa punktist a tulenevaid kohustusi.

2 Kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti a kohaselt:

„Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ennetada võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi, maksust järgmised tegevusalad:

a) kindlustus- ja edasikindlustustehingud, sh nendega seotud teenused, mida osutavad kindlustusmaaklerid ja kindlustusagendid”.

3 Kreeka seaduse nr 2166/1993 (*FEK A’ 137/24.8.1993*) artikli 15 lõige 42 sätestab:

„[...] käibemaksuga maksustatakse maanteeabi teenuseid osutavatele füüsilistele või juriidilistele isikutele abiteenuste või muude omavahel seotud individuaalsete teenuste eest kas liikmemaksu või ühekordsete maksete teel makstud summad.”

4 Kuna komisjon tuvastas, et artikli 15 lõiget 42 kohaldades võetakse käibemaksu kindlaksmääratud iga-aastaselt liikmemaksult, mida ELPA (Kreeka Autoklubi) liikmed tasuvad, saades autorikke või -õnnetuse korral ELPA-lt vastu maanteeabi teenuseid, ning leidis, et sellistele tehingutele tuleb kohaldada kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punktis a ette nähtud maksuvabastust, saatis komisjon 7. juulil 2004 Kreeka Vabariigile märgukirja.

5 Kuna komisjon leidis, et nimetatud liikmesriigi vastus ei ole rahuldav, saatis ta viimasele 22. detsembril 2004 põhjendatud arvamuse, milles kutsus teda üles võtma väidetava kohustuste

rikkumise lõpetamiseks vajalikke meetmeid.

6 Kreeka valitsus vaidlustas 23. veebruaril 2005 põhjendatud arvamusele antud vastuses talle esitatud etteheite, väites, et kõnealused maanteeabi teenused, mida ei osutanud kindlustusandja, kindlustusmaakler ega kindlustusagent, ei kujuta endast kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punktis a osutatud kindlustustehinguid.

7 Komisjon väidab oma hagiavalduses, et maanteeabi teenused, mida vastavad asutused sõiduki rikke korral oma liikmetele osutavad, võivad kuuluda kindlustuse mõiste alla, kui kindlustusperioodi jooksul, mille eest on tasutud liikmemaks, puudutab kindlustatud risk ettenägematut sündmust, mis seisneb määratlemata kohas rikke tõttu sõiduki liikumisvõime kaotuses.

8 Kostja vastuses ei vaidlusta Kreeka valitsus etteheidetud kohustuste rikkumist. Ta üksnes märgib, et majandus- ja rahandusministeerium kavatseb tühistada seaduse nr 2166/1993 artikli 15 lõike 42. Arvestades tema korduvalt väljendatud soovi muuta kõnealust õigusakti, puudub käesoleval menetlusel ese ning järelikult on komisjon kohustatud oma hagist loobuma.

9 Kõigepealt tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kujutavad kuuenda direktiivi artiklis 13 sätestatud maksuvabastused endast ühenduse õiguse autonoomseid mõisteid, mille eesmärk on välistada käibemaksusüsteemi liikmesriigiti erinev kohaldamine (vt eelkõige 25. veebruari 1999. aasta otsus kohtuasjas C-349/96: CPP, EKL 1999, lk I-973, punkt 15, ja 20. novembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-8/01: Taksatorringen, EKL 2003, lk I-13711, punkt 37 ja viidatud kohtupraktika).

10 Mis puudutab konkreetsemalt kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punktis a kasutatud mõistet „kindlustustehingud”, mida direktiiv täpsemalt ei määratle, siis on Euroopa Kohus korduvalt leidnud, et üldarusaadavalt iseloomustab kindlustustehingut asjaolu, et kindlustusjuhtumi korral võtab kindlustusandja kindlustusvõtja riski üle ja osutab kindlustuspreemia ettemakse eest teenust, mis on lepingu sõlmimise ajal kokku lepitud (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus Taksatorringen, punkt 39 ja viidatud kohtupraktika).

11 Euroopa Kohus on ka täpsustanud, et kindlustusandja võetud kohustus osutada õnnetusjuhtumi korral teenust ei pea tingimata sisaldama rahasumma tasumist, selline teenus võib seisneda abi osutamises kas rahalise või mitterahalise hüvitise andmise teel, nagu on loetletud nõukogu 24. juuli 1973. aasta esimese direktiivi 73/239/EMÜ otsekindlustustegevuse, välja arvatud elukindlustustegevuse alustamise ja jätkamisega seotud õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 228, lk 3; ELT eriväljaanne 06/01, lk 14) lisas nõukogu 10. detsembri 1984. aasta direktiivist 84/641/EMÜ (EÜT L 339, lk 21; ELT eriväljaanne 06/01, lk 109; edaspidi „direktiiv 73/239”) tulenevas redaktsioonis. Euroopa Kohus on eelkõige selles osas leidnud, et ühelgi põhjusel ei saa mõistet „kindlustus” tõlgendada erinevalt tulenevalt sellest, kas see on sätestatud direktiivis 73/239 või kuuendas direktiivis (eespool viidatud kohtuotsus CPP, punkt 18).

12 Selle kohta tuleb eelkõige märkida, et direktiivi 73/239 artikli 1 lõike 1 kohaselt hõlmab otsekindlustustegevuse mõiste sama artikli lõikes 2 nimetatud abi osutamist. Viimati nimetatud abi, mida antakse isikutele, kellel tekivad raskused reisimise, kodust eemalviibimise või alalisest elukohast eemalviibimise ajal, seisneb kohustuses teha abi abilepingu kasutajale kindlustuspreemia ettemakse eest viivitamata kättesaadavaks, kui see isik on ootamatu juhtumi tõttu raskustesse sattunud. Selline abi võib eelkõige seisneda mitterahalise hüvitise andmises või teatud juhul toimuda seda andva isiku personali või varustuse abil. Nagu nähtub selle direktiivi artikli 2 lõikest 3, võib niisugune abi seisneda eelkõige maanteeõidukiga seotud õnnetuse või rikke korral kohapealses rikketeenistuses või sõiduki toimetamises paika, kus saab teha remonti.

13 Viimasena, seoses asjaoluga, et ELPA puhul ei ole tegemist kindlustusandjaga, tuleb meenutada, rõhutades samal ajal, et kuuenda direktiivi artiklis 13 ette nähtud maksuvabastusi peab tõlgendama kitsalt, et Euroopa Kohus on varem leidnud, et nimetatud direktiivi artikli 13 B osa punktis a kasutatud väljend „kindlustustehingud” on põhimõtteliselt piisavalt lai, et hõlmata riskide kindlustamist maksukohustuslase poolt, kes ise ei ole kindlustusandja, kuid kes pakub grupikindlustuse raames sellist kindlustust, kasutades kindlustusandja teenuseid, kes võtab kindlustatud riski üle (eespool viidatud kohtuotsus CPP, punkt 22).

14 Kõikidest eeltoodust kaalutlustest tuleb järeldada, nagu väidab õigustatult ka komisjon, et maanteeabi teenused, mida selline asutus nagu ELPA on kohustatud rikke- või õnnetusjuhtumi saabumise korral osutama oma liikmetele viimaste poolt iga-aastase kindlaksmääratud liikmemaksu tasumise eest, kuuluvad kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punktis a osutatud „kindlustustehingute” mõiste alla ning tuleb seetõttu käibemaksust vabastada.

15 Järelikult tuleb sedastada, et kuna Kreeka Vabariik maksustas käibemaksuga rikke korral osutatavad maanteeabi teenused, on ta rikkunud kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punktist a tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

16 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist Kreeka Vabariigilt nõudnud ja viimati nimetatu on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud temalt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. Kuna Kreeka Vabariik maksustas käibemaksuga rikke korral osutatavad maanteeabi teenused, on ta rikkunud nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas artikli 13 B osa punktist a tulenevaid kohustusi.

2. Mõista kohtukulud välja Kreeka Vabariigilt.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: kreeka.